

85 LET PŘÍRODNÍHO VÝVOJE NPR SALAJKA

odbor ekologie lesa, Výzkumný ústav Silva Taroucy

Přírodní podmínky NPR Salajka

Rozloha: 22.3 ha

Geologie: flyšové pásmo západních Karpat, převládají jíly a jílovce

Geomorfologie: prudký SV a mírnější JV svah. Středem území prochází ostře zaříznutý potok s bočními přítoky.

Půdní poměry: převažují kambizemě modální, mesobasické

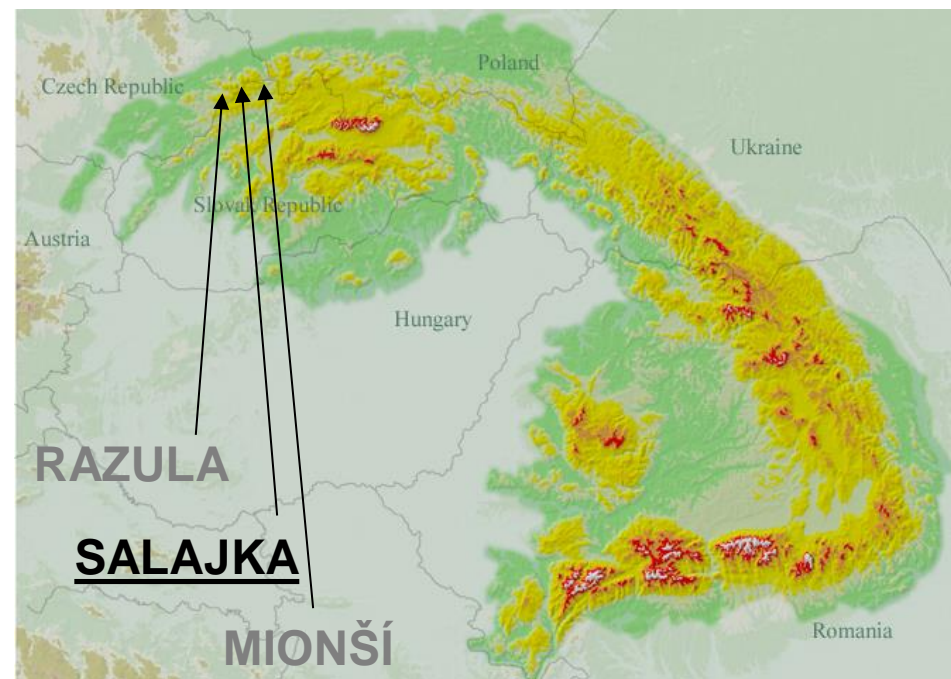
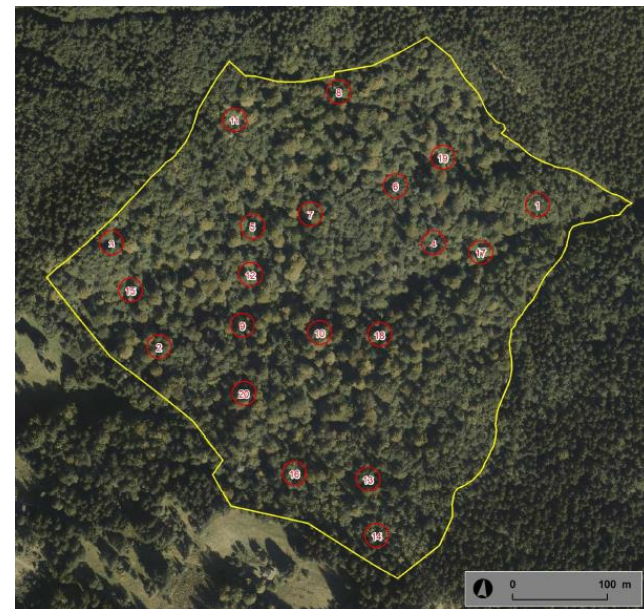
Nadmořská výška : 715 – 815 m n. m.

Srážky: 1 150 mm

Průměrné teploty: 5 - 6 °C

Typ lesa: horská jedlobučina

Rostlinná společenstva: mezotrofní (*Galio odorati-Fagetum sylvatica*) a eutrofní bučiny (*Mercuriali perennis-Fagetum sylvaticae*)

15. stol.
valašská kolonizace

1837

JD 6, BK 4, 300-400m³

promísený starými kmeny, podrost dobrého vzrůstu

1906

JD 7, BK 3, sm+(1), 200m³

charakter výběrného lesa, podrost buku na celé ploše, podsadby smrku

1937 LHP prof. Konšela

věk 151-281 let, JD 6, BK 3, SM 1,
200m³

výška JD 42m, BK 36m, SM 41m

1794

v širším území BK 80, JD 20, SM vtroušený
– kupci ze Slovenska

1867

JD 6, BK 4, SM+, 350-450m³

*mírně prolámány větrem, poškozeny pastvou
Těžební předpis – 1/3 celkové zásoby (netvárné)*

20.-30. léta 20. stol.

*Holandští stavitelé lodí si vybírají jedlové kmeny
pro stěžně svých zaoceánských lodí*

1937

Arcibiskupství olomoucké prohlašuje
lesní porosty na Salajce za rezervaci

1935, arcibiskup Leopold Prečan:“

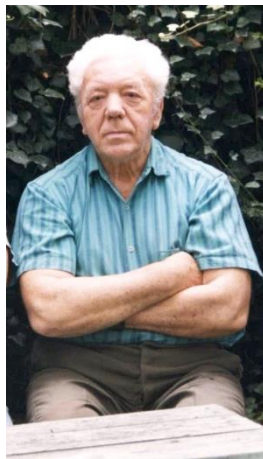
1959

První výzkumná činnost prof. Vyskot
trvalé výzkumné plochy 2 x 0,5 ha

1974

Eduard Průša

celoplošné sledování vývoje lesního
ekosystému v měřítku jednoho stromu

1964

Jiří Viewegh sleduje změny fytoocenóz

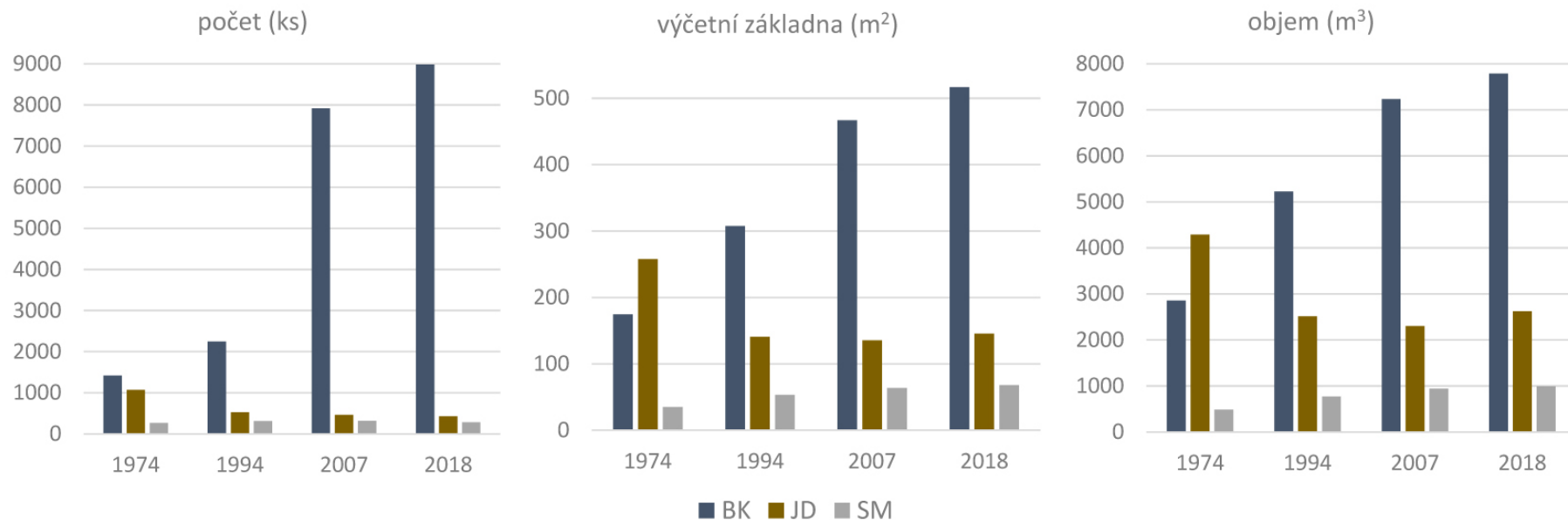
1994

Modrá kočka s lodivodem Tomášem
Vrškou navazuje na výzkum pana Průši

Vývoj dřevinného patra v období 1977 - 2017

Stromy s výčetní tloušťkou 10cm+

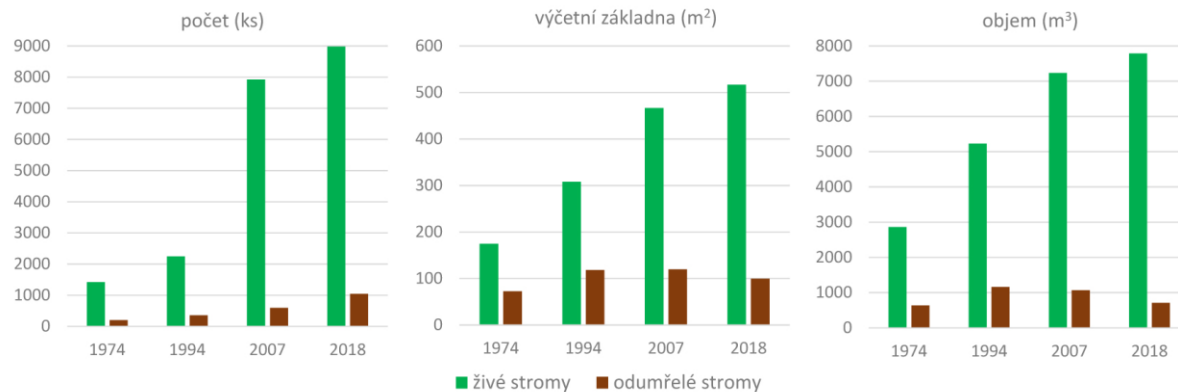

Vývoj zastoupení

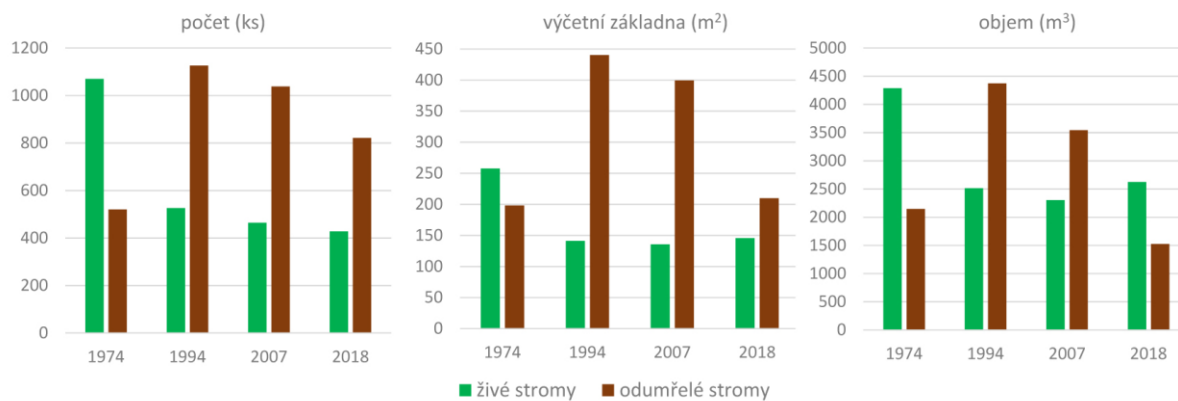
dřev/rok	1974	1994	2007	2018
JD	38,3	16,7	5,3	4,4
BK	50,8	71,4	90,2	92,1
SM	9,5	9,9	3,7	2,9
KL	1,4	1,7	0,7	0,6
JR	0,0	0,2	0,1	0,0

Poměr živých a tlejících stromů v období 1977 - 2017

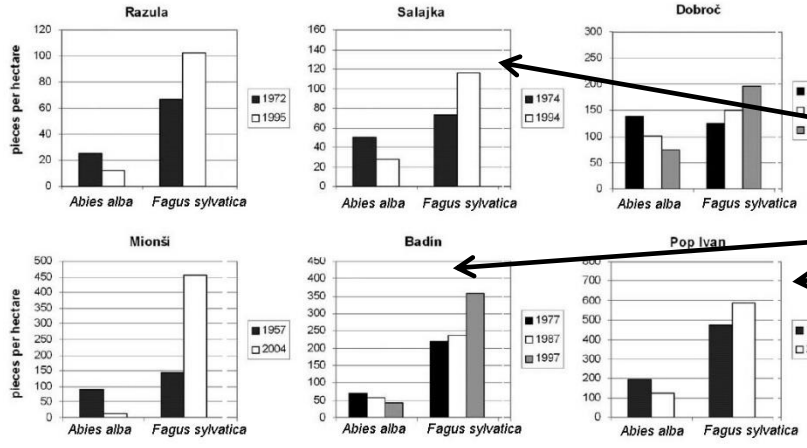
Fagus sylvatica

Abies alba

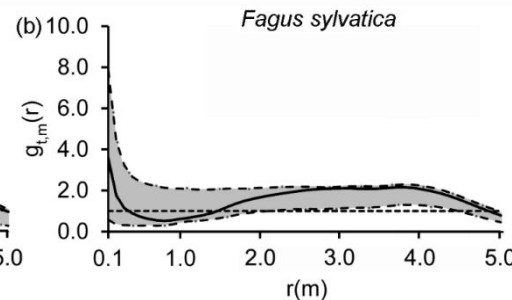
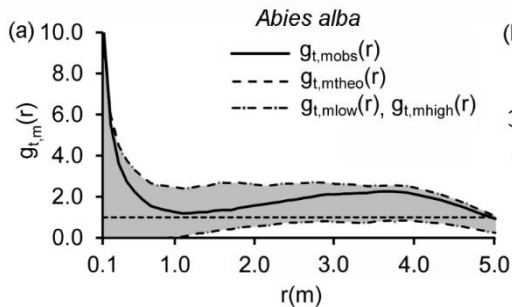
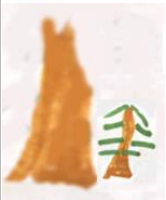
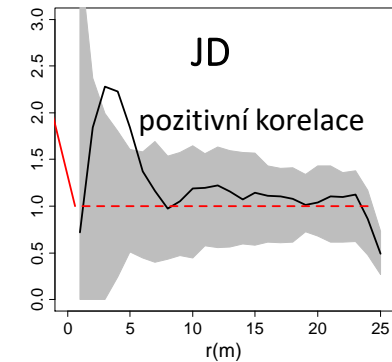
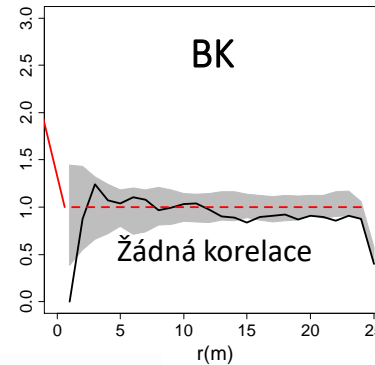

Salajka pomohla zjistit (například):

... že lesní rezervace v Karpatech nemají náhodnou strukturu – byly ovlivňovány stejnými faktory

...že buk a jedle mají výrazně odlišné prostorové nároky na odrůstání ....

... že jedlová obnova je prostorově vázána na místa vývratových kup a buky ne

Salajka je útočištěm vzácných a ohrožených druhů

Snímky a komentář dr. Jiří Procházka (prochazka@vukoz.cz)

kornatec velký (*Peltis grossa* (Linnaeus, 1758)). Jedinec zachycený doplňkovým ručním sběrem, Salajka, VI. 2019

kovařík *Lacon lepidopterus* indikuje zachovalé pralesy a je vázaný na tlející jedlové dřevo velkých průměrů, tento druh bude brzy trpět extinkčním dluhem jedle a předpokládám, že na Salajce výhledově vymizí

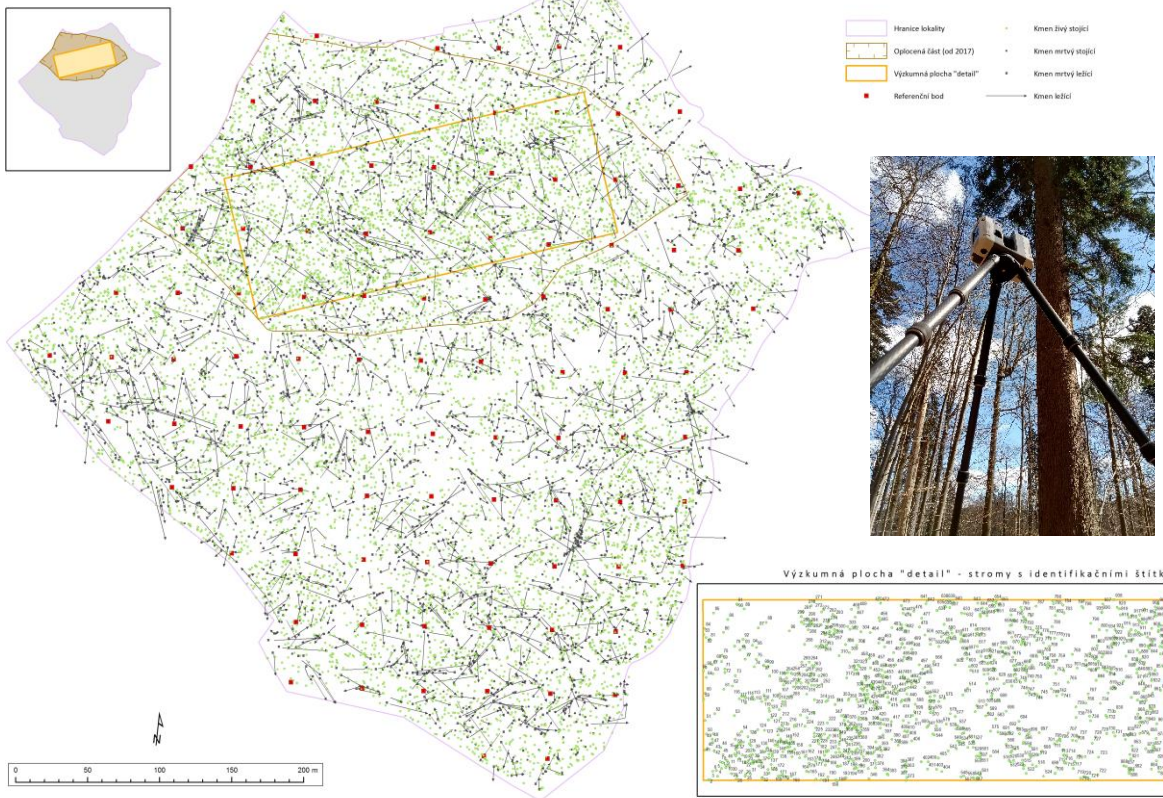

Pár kriticky ohrožených roháčků jedlových (*Ceruchus chrysomelinus*) zaznamenaných v NPR Salajka, VI. 2019. Oproti *Laconovi* zvládá nejen jedlové, ale i smrkové či bukové dřevo, stačí když má dostatečný průměr a hnědou hnilobu.

Současný výzkum na Salajce – z dálky i blízky

Salajka - stromová situace 2018

3D

Vzácná čepičatka *Galerina pruinatipes* roste na mechatých kmenech jehličnanů v pralesovitých horských porostech. Jan Běťák, 2019